

Mérleg- újdonságok

Kedden a Róbert Károly körút 70. szám alatt megnyílt a Hódmezővásárhelyi METRIPOND Mérleggyár bemutatóterme. A megnyitó alkalmából a vállalat vezetői elmondották, hogy centrigrammos mérlegektől a 200 tonnás vagonmértékig egész sor típust gyártanak. Már sorozatban készülnek a modern elektronikus mérlegek, az optikai mérlegek, és a különféle adagoló mérlegek. Újdonságuk az úgynevezett komponens mérleg, amely az állati takarmányhoz lyuk-kártya segítségével, előzetes programozás alapján, automatikusan adagolja például a darát, a korpát, a halliszt. Ugyanez a mérleg a vegyiparban festékek összeállítására is alkalmas. Termékeik iránt olyan nagy a kereslet, hogy teljes idejű termelésüket már a múlt év közepére lekötötték a hazai és külföldi rendelők. Exportjuk 1968-ban túlhaladta a 34 millió forintot, vagyis kétszer akkora volt, mint 1967-ben. (MTI)

KISMAMÁK — OTTHON

— Messze van a Népkert utca vége — ismételtettem magamban türelmem-óhajtsásként, miközben a 78-as kapuszámot, illetve Csernok Jánosékat kerestem. A kerítés mögött letakart üvegágyások és egy haragos kutya vakantásai fogadtak.

De beljebb, a kisebb épület kellemes melege fűtött szobájában már nem bántam meg sem a hosszú gyaloglást, sem a házörző okozta első ijedelmet. Három, igazán kedves nő tartott „jószoval”. A dédnagymama, az alig 18 éves kismama és — ezért az előbbi idézőjel — az éppen egyhónapos, élénken rugálpáló csecsemő, Csernok Ildikó.

Ági, a kismama mutatta be az akkor is hangosan reklamáló pólyást.

— Mindig enne, olyan étvágya van. Akkor a legnyugodtabb, ha az apja hazajön Szőregről (ott lakatos az építő ktsz-ben), s dajkálni kezdi.

Magáról is ismertetőt ad. Két éve, még 16 éves kora előtt tanácsi engedéllyel ment férjhez emberéhez, akivel mint katonával hozta össze a véletlen.

— A szüleimmel lakunk, de tavasszal építeni akarunk. Itt, hiszen van még hely a telken. A nővéremék a má-

sik házban élnek. Így együtt van az egész család.

A Patyolat-vállalatot dícséri, ahol munkahelye van.

— Mióta befejezte az általános iskolát, ott dolgozik — jegyzi meg a mindig mosolygó dédnagymama. S megint a gögicsélő Ildikó a téma.

— Már két hetet késett a születéssel, azt hittük, a fiú lesz. Az apja örült legjobban, mert ő kislányt várt. Meg a munkatársaim, akik túlnyomórészt nők, természetesen nópártiak. Meg is látogattak már a klinikán, s azóta itthon többször is.

— Ha lejár a szülési szabadsága, itthon marad-e azután is még?

— Igen. Bejelentkeztem a gyermekgondozási segélyre.

—

A Londoni körút 1. szám alatt egy kis lakásban november elején született ikreket pesztrált szintén a dédnagymama. Révész Gabriella és Zsuzsanna aludt éppen. Kissé megfáztak, nemrég járt náluk az orvos. Révész Andrásné, a fűdővállalat dolgozója. Ő is a gyermekgondozási segéllyel kezdte.

— Szeretem a munkámat. Tanfolyam után masször lettem havi ezerkétszázért. A két baba után ugyanennyi segélyt kapok majd. Meg a családi pótlékot. Magam nevelem őket, amíg lehet.

A fiatal kismama elmondta, hogy a férje szintén a fűdőknél villanyszerelő és a vállalat, meg a szakszervezet szépen ellátta őket segéllyel. Aztán megint a két kicsi:

— Jaj, csak komolyan be-tegek ne legyenek, hiszen olyan aranyosak.

—

Prágai Csaba egy napon született a kis Csernok Ildikóval. A Lenin körút 18. számú házban, központi fűtéses lakásban a szülőkkel élnek együtt Prágai Györgyék. A kismama éppen fűresztötte a kis trónörökös, mikor náluk jártam.

— Olyan, mint egy játék-baba, csak akkor nyöszörög, ha nincs kézben.

— Azt hiszem, nem is olyan régen még valóban játékbabát öltöztetett — jegyeztem meg, mikor fiatal korát elárulta.

— Igen, de már nemcsak a házasságom miatt vagyok

nagykorú. A fiam avatott igazán azzá.

Elmondotta, hogy a férje postai dolgozó, s a postás társasház építési akcióban vesznek részt.

— Jövőre talán már saját lakásunk lesz. Bár itt is jó, olyan aranyosak Csaba nagyszülei, az apósoméék.

A kis Csaba a délutáni órákban már nyugtalan: négy órákor szokott hazatérni apja, s utána frissítő utcai séták következnek.

— Még két és fél évig, mert én is dolgozó vagyok és megkértem a gyermekgondozási segélyt. — S igazán nem bók: a csöppnyi kismamáról fel sem tettelem, hogy saját kereső foglalkozása van.

—

Az I. kerületi anyakönyvi hivatalban adták a címetek riporthoz. A legfiatalabb anyák felől érdeklődtem. De annyian vannak a városban, hogy egy hónapig sem tudnám felkeresni valamennyiüket. Inkább három adatot jegyzek meg felbefejezésül: 1961-ben 1303 születést, 1967-ben 2201-et jegyeztek be. 1968-ban pedig meghaladta a 2500-at az itt anyakönyvezett újszülöttek száma.

Kondorosi János

Elcserélném

Elcserélném első kerületi belvárosi kétszoba összkomfortos szövetkezeti lakásomat, első kerületi belvárosi kétszoba összkomfortos szövetkezeti lakásért.

Hogy nem tetszik érteni? Nem csodálkozom. Mióta így elszakadtam Szegedtől, és kitelepültem az újszegedi tanyavilágba az is lehet, hogy elfelejtettem a köznyelvet, és valamilyen újszegedi tájnyelven beszélek. De azért megpróbálom elmagyarázni. Szóval: én még néhány nappal ezelőtt szegedi, mitöbb belvárosi lakos voltam. Nem, nem változtam meg a lakcímem, változatlanul a Torontál téren lakom négytagú családommal. És mégis, december 31-ről január 1-re, illetve még pontosabban január 4-ről 5-re virradó éjszaka megváltozott a státus quo. Újszeged kiszorult Szeged belvárosából, és ugyanaz a Torontál tér amelyet addig csak egy híd választott el a Széchenyi tértől, a világ másik végére került. Legalábbis erre következtek abból a tarifából, amelyet a KPM és az Anyag és Árhivatal az újszegediek közlekedésére megállapított. Tehát egy egyszerű adminisztratív intézkedés háromszorosára növelte a Szeged és Újszeged közötti távolságot, amelyről azt hittük volna, hogy objektív.

Olvasom a lapokban, hogy kormányzatunk erre az esztendőre is mérsékelte, szolid, de határozott élet-színvonal-emelkedést tervez. Természetesen globáli-

san. Mert mi, újszegediek már eleve kimaradunk ebből az élet-színvonal-emelkedésből. Sőt élet-színvonalunk csökkentésével járunk hozzá a szegedi híd felújításához. Mindezt nem azért írom le, mintha reménykednék benne, hogy a KPM és az Árhivatal ellen — ahogy mondani szokták szél ellen — lehet havat lapátolni, hanem csuán azért, hogy ha fél év múlva kiderül, miszerint az újszegediek vállalták sőt felajánlották, sőt lelkesen helyeselték... Akkor Önök emlékezzenek rá, hogy én nem tartozom közéjük. Nem vállaltam, nem ajánlottam fel, nem helyesletem, csak kifizettem, mert muszáj volt.

Erről jut eszembe: kitört a ceruzám hegye. Vátszóimom kell egy új hegyezőt tíz forintért. Sőt ahogy így elnézem, már igazán kiszolgált öreg katon, ez a ceruza, rászorul a felújításra. Azt azonban nem követelheti tőlem a főnököm, hogy a felújított, abszolút és garantáltan modern munkaeszközömmel ugyanannyiért dolgozzam mint addig, amíg írásaimat korszerűtlen, elavult, vakkal állítottam elő. Egy szóval fizetésemelést kérek ceruzakorszerűsítés ürügyén.

Mindezeket kívül természetesen továbbra is fenntartom lakásomra hirdetésemet. Kalandorok és újszegediek kíméljenek jel-igére.

Fenáké Judit

Milyen legyen a téli tárlat?

Vita a Művészklubban

A szokásosnál is élénkebb volt az újságíró klubban működő Szegedi Művészklub hétfői esti vitája. Déry István festőművész bevezető előadása után ugyanis a most megrendezett Szegedi Téli Tárlatról hangzottak el szenvédélyes felszólalások — arról a téli tárlatról, amely sok látogató véleménye szerint aligha érdemelne ki egy — képzeletbeli — „közepes” osztályzatot.

Mind a vitaindító, mind pedig a hozzászólók elmondták: a kiállított művek száma és művészi értéke szerint is rangosabb szereplés várható el a szegedi képzőművészekről.

Hogy mi az oka a vártnál gyengébb bemutatkozásnak, arról több magyarázat is elhangzott. A vita résztvevőinek többsége a szegedi képzőművészek sokirányú kötelezettségével indokolta a színvonalcsökkenést. A hagyományos Dél-Alföldi Tárlat, a Szegedi Nyári Tárlat, a Vásárhelyi Őszi Tárlat várja többek között a Szegedről postázott képeket, szobrokat, s ennyi tárlaton rangosan szerepelni, valóban megoldhatatlan feladat.

A Szegedi Téli Tárlatokra azonban mégis szükség van — hangoztatták a felszólalók —, hiszen lényegében ez az egyetlen olyan fórum, amely a fiatal, kezdő művészek jelentkezését is várja, ahol a szervezetbe nem tömörült festők, szobrászok is kiállíthatnak.

Hogy a téli tárlatok mégis rangos képzőművészeti se-regszemlékké váljanak, arra Zombori László festőművész — kinek az ugyancsak most megrendezett önálló kiállítá-

sáról is sok dicséret szó elhangzott — tett egy jó javaslatot. Azt ajánlotta, hogy a más kiállításokon már szerepelt művek szegedi bemutatója legyen az évvégi közös tárlat, s természetesen a fiatalok közönség elé lépésének művészavató fóruma is. Ez a sajátos rendezői elv márcsak azért is megfontolandó, mert a városban dolgozó művészek esetje, végsője alól valóban nagyon sok olyan mű kerül ki, amely — mivel már más kiállítás „fálán”, posztamensén volt — a szegedi érdeklődőknek nem mutathatja meg magát.

Reméljük, a javaslat „megfontoltatik”, s a következő években majd sor is kerül erre a sokkal rangosabbnak ígérkező képzőművészeti „zárszámadásra”.

A. L.

Gyerekek nagy panasszal

Kisgyerekek jöttek szerkesztőségünkbe nagy panasszal. Két Józsi: az egyik másfél éves, a másik két esztendő. Ők persze a sűrűségi módján kezdték fogalmazni érzéseiket, de végül csak szóhoz jutott a két anyuka is: Fodor Józsefné, Batthyány utca 3. és Eszláthy Jánosné, Hunyadi sugárút 22. szám alatti lakosok. A Lenin körüti gyermekszakrendelésről jöttek ide a két kicsivel. Panaszuk summája a következő:

— „Az Oskola utcai gyermekszakrendelő helyiségeiben idestova már egy hónapja folyik valamiféle javító munka — állítógáz, a kályhákot rakják át, hozzák helyre. Tudomásunk szerint még a festéshez sem fogtak hozzá. Húzódik az ügy, miközben nekünk — és még sok-sok szülőnek — a Lenin körút 20. szám alatti rendelőbe kell vinnünk a kicsinyeket. Ott két kerületből gyűlnek össze szülők és babák egy kis váróhelyiségben összezsúfolódva. Nem ritka a 3-4 órás várakozás, beteg vagy gyógyult kisgyerekekkel. De, ha meggyógyult is, és csak igazolás kell hogy újra mehet a bölcsődbe, vagy óvodába, fennáll a veszély, hogy holnapra ismét beteg lesz ebben a zsúfoltságban. A doktornő is túlérhelt ilyen körülmények közt, ma is legalább ötvenen voltak az idő alatt — nyolc és tizenegy óra között — míg mi ott várakoztunk.

— Vajon ésszerű dolog-e a kivitelezőktől, hogy de-

cember eleje óta ilyen helyzet él állítanak bennünket? Végző soron, egyikünknek sem mindegy, hogy a beteg gyerekekkel néhány utcához-szakt meggyünk, vagy pedig villamoson törjük, karon húzzuk őket lázas állapotban!

— Miért van ez így? És miért engedhetik meg? — tessék föl a kérdést jogosan a szülők.

Reméljük, az illetékesek — a javítást végeztetők, de a végzők is — mihamarabb megadják a választ. Különösen kérem a „meddig?” kérdésre! Mert a dolgok gyors rendezést követelnek. Tegnap délután még mindig számmal várakoztak a rendelésre, pedig csak 11-ig tartana hivatalosan. Senkinek sem mellékes egy másik körülmény: ugyanott, ugyanekkor szaktanácsadás is van egy másik rendelőben, ahová egyszékes gyermekeket hoznak a szülők.

S. M.

Gyakran hallani Szeged külső részén, a telepeken élőkől azt a panaszt, hogy kevés a bolt, sokszor jelentéktelen cikkeket is be kell jönniük a városközpontba. Például Újszegeden csak egyetlen trafik van, Ságvártelen pedig nem lehet cernát, gombot, egyéb rövidáru vásárolni. Hasonlóan nehéz egyes területeken az élelmiszer és zöldség-gyümölcs beszerzés.

A kereskedelmi forgalom növelését és ellátási hiányok megszüntetését szolgálja az a tavaly megjelent belkereskedelmi miniszeri rendelet, amely nagyobb lehetőségeket ad magánkereskedői engedélyek kiadására. Szegeden ennek alapján 1968-ban húsz kiskereskedő kapott új engedélyt, bár közülük tizen

az elhalálozás és egyéb ok miatt megszűnt előző engedély jogát vették át csupán. Ténylegesen tehát tízzel nőtt a magánkiskereskedők száma s így jelenleg 183-an vannak összesen. Legtöbben, 35-en használtcikk kereskedéssel foglalkoznak, de tekintélyes a száma a zöldség-gyümölcs (32), a rövid-, bazardivatú (28), a dohány- (24) és a vegyeskereskedőknek is (14). Az új engedélyesek többsége is zöldség- és gyümölcsárusítással foglalkozik. Ezek főleg a Marx téri piacon nyitottak üzletet.

A magánkiskereskedelem hasznos kiegészítője lehet az állami, a szövetkezeti és a tsz-kereskedelemlennek, elsősorban azokban a helyeken, ahol az említett szektorok nem árusítanak, illetve nem tudják ellátni a lakosság teljes szükségletét. A vállalkozói kedvet állami kölcsönrel is ösztönzi az Országos Takarékpénztár, amely új üzlet nyitására a berendezési és árukészlet beszerzési költségek felét hitelez az igénylő kiskereskedőknek. A városi tanács végrehajtó bizottsága pedig azzal a határozattal támogatja a magánkezdeményszést, amely kimondja, hogy a magánkiskereskedő üzlethelyiségét a lehetőség szerint továbbra is hasonló célra hasznosítsák.

Az üzlethelyiség hiánya a legnagyobb akadály a több magánbolt nyitásának. Jelenleg is több engedély kiadása emiatt húzódik hosszabb ideje. A határozat végrehajtása ugyanis nem mindig következtetés. Például a Nádas utca 17. szám alatti elhalálozás miatt megszűnt vegyeskereskedés helyisége — az igénylés ellenére — aroda céljára utalták ki. Helyes lenne, ha a város külső részén családi házat építők közül olyanok nagyobb építési költsékhöz juthatnának,

akik a lakóházban kereskedésre alkalmas üzlethelyiséget is szándékoznak építeni.

A magánkiskereskedők a piacereken is szerepet töltenek be a fogyasztói igények kielégítésében, az egészséges konkurrenciában. A Marx téren nemrég épített szép röviddivatú pavilon tulajdonosa is tavaly kapott engedélyt, s példája nyomán több magánkiskereskedő vette tervbe hasonlóan korszerű és tetszetős pavilon építését. Bizonyára biztosítanak is elegendő és megfelelő helyet a hatóságok az ilyen kezdeményezések megvalósításához. Hiszen a piac korszerűsítése amúgy is égetően szükséges Szegeden. Eppen ezt a célt szolgálja a KISZOSZ-nak az a törekvése is, hogy a piac átépítése során tagjai, a gyümölcs-zöldség és egyéb szakmába tartozó kiskereskedők teljesen új, a követelményeknek minden szempontból megfelelő pavilionsort építsenek. Az elképzelés megvalósítására a kiskereskedők nagyobb része vállalkozott.

K. J.

Érkeznek a gépsorok

Újabb nyugatnémet gyártmányú gépsort helyeztek üzembe kedden a Győri Magyar Vagon- és Gépgyár nemzetközi kooperációban épülő motorgyárában. Egy francia gyártmányú gépcsoporton ugyanakkor megkezdék a próbavizsgálatot. A külföldi gépszállítmányok menetrendszerű pontossággal érkeznek, így az év első felében mind a 31 évártó csoport felvére kerül a 28 ezer négyzetméteres nagycsarnokban.

Szaktárgyi versenyek

A Művelődésügyi Minisztérium és a Magyar Úttörők Szövetsége — a társszervekkel közösen — az 1968-69-es oktatási év időszakára eső kiemelkedő történelmi jelentőségű évfordulók: a KMP megalakulása, a KIMSZ létrejötte és a Magyar Tanácsköztársaság kikiáltásának fél-évszázados jubileuma alkalmából országos szaktárgyi versenyt hirdet az általános iskolai tanulók részére, különböző tantárgyakból. A szaktárgyi versenyeken részt vehet a kiírásnak megfelelő osztályba 5., 6., 7., 8.) járó valamennyi általános iskolai tanuló, az elégtelenek kivételével.